

Συνέντευξη Ρουσσόπουλος-Κατσιαφίκας: Οικοδομώντας μια Νέα Προοπτική από τα Κάτω (Μέρος 2ο)

Συνέντευξη Δημήτρη Ρουσσόπουλου / Γιώργου Κατσιαφίκα (Μέρος 2ο)

Μέρος 1ο εδώ

Συνέντευξη: Μικρόπολις

Μετάφραση/Απομαγνητοφώνηση: Μαριέττα Σιμεγιάτου

Συμφωνείτε υποθέτω με τους Καταστασιακούς που μιλούν για οικοδόμηση χώρων και πώς αυτοί οι χώροι βήμα-βήμα συνενώνονται σε δίκτυα. Στο τελευταίο φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας στη Θεσσαλονίκη, διατυπώθηκαν πολλές ιδέες σχετικά. Θα μπορούσε να αποτελέσει ένα τέτοιο δίκτυο άμεση πρόκληση για το σύστημα;

Κατσιαφίκας: Κατά την άποψή μου, η δράση από τα κάτω προς τα πάνω περιορίζεται από το γεγονός ότι η ισχύς από τα επάνω μακροπρόθεσμα θα μετατρέψει αυτούς τους θεσμούς που δημιουργήθηκαν από τα κάτω σε εξουσίες που δεν θέλουν να γίνουν. Το είδαμε αυτό σε κάθε επανάσταση, από τη Γαλλική ως την Αμερικανική, στο Βιετνάμ, τη Ρωσική όλες ανατράπηκαν από το παγκόσμιο σύστημα. Πιστεύω λοιπόν ότι η οικοδόμηση ενός χώρου όπως έκαναν οι Κινέζοι στην επαρχία Γιουνάν που θα ανατρέψει το σύστημα απλά και μόνο με την έκτασή του δεν απαντά στο ζήτημα της εξουσίας. Πρέπει να καταστραφεί η εξουσία του έθνους-κράτους.

Υπάρχουν στιγμές –δεν πιστεύω ότι οι ίδιοι δημιουργούμε αυτές τις στιγμές– που οι άνθρωποι δεν έχουν άλλη επιλογή, όπως το 1871, όταν δημιουργήθηκε η Παρισινή Κομμούνα. Οι άνθρωποι στο Κουν-ντου στη Νότιο Κορέα το 1980 δεν είχαν άλλη επιλογή όταν δημιούργησαν τη δική τους «παρισινή» κομούνα του 20^{ου} αιώνα.

Ξεσηκώθηκαν ενάντια στους στρατιωτικούς, τους νίκησαν με επικεφαλής του εργάτες στις μεταφορές της πόλης και έλεγχαν την πόλη για πέντε ημέρες με άμεση δημοκρατία, στις οποίες διαδικασίες συμμετείχαν χιλιάδες κόσμου και λήφθηκαν πολύτιμες αποφάσεις, με σεβασμό στις διαφορές. Όλη η πόλη ενώθηκε σε μια απόλυτη, όμορφη κοινότητα. Αυτά είναι παραδείγματα του τι μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι. Το ζήτημα είναι να ανοιχθεί αυτή η δυνατότητα να δρουν ελεύθερα οι άνθρωποι, αυτό όμως προϋποθέτει να καταστραφούν παράλληλα οι δυνάμεις. Και ο Δημήτρης [Ρουσσόπουλος] έχει δίκιο, στο ισχύον πλαίσιο εξουσίας, μπορούμε να δημιουργήσουμε θεσμούς που διευκολύνουν την ελευθερία, αλλά διαφωνούμε ως προς το εάν αυτό αρκεί. Πιστεύω όπως είπα ότι μακροπρόθεσμα το σύστημα θα ανατρέψει ό,τι οικοδομείται από τα κάτω.

Ρουσσόπουλος: Εδώ πρέπει να σημειώσω κάτι που αποτελεί κριτική σε αυτό που υποστηρίζει ο George [Κατσιαφίκας]. Δηλαδή ότι υπάρχουν πολύ σημαντικοί μαρξιστές θεωρητικοί που διαφωνούν πραγματικά με την ανάλυσή του. Πιστεύουν –μαρξιστές θεωρητικοί της πολιτικής οικονομίας- ότι το έθνος-κράτος αποτελεί άμυνα κατά της παγκοσμιοποίησης και των πολυεθνικών και ότι αποτελεί τη μόνη γραμμή άμυνά μας. Και επομένως, η εκλογή κομμάτων, αριστερών κομμάτων, όπως το κυβερνών κόμμα της Βενεζουέλας σήμερα, είναι μια ασπίδα απέναντι στον παγκόσμιο καπιταλισμό. Πώς αντιμετωπίζει κανείς ένα τέτοιο επιχείρημα; Η δική μου απάντηση είναι ότι εντός του έθνους, χτίζεις μια νέα υποδομή κοινωνικών και πολιτικών σχέσεων που θα αντικαταστήσει την εθνική δομή δυνάμεων, αλλά θα γνωρίζεις ταυτόχρονα ότι ο παγκόσμιος καπιταλισμός θα πρέπει να ηττηθεί. Κι αυτό μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους.

Για παράδειγμα, δείτε τι συνέβη στη Νότια Αφρική. Το διεθνές και το εγχώριο κίνημα στη Νότια Αφρική νίκησε την κυβέρνηση του απαρχάιντ. Αυτό είναι γεγονός. Ωστόσο, όταν ανέλαβε την εξουσία, παγιδεύτηκε σε τόσες αντιφάσεις που σήμερα η Νότια Αφρική έχει γενικά πολύ σοβαρά προβλήματα, φτώχεια, μεγάλο αριθμό αστέγων, με όλους τους συμβιβασμούς του καπιταλιστικού

συστήματος. Ακόμα και με τον Μαντέλα. Γιατί γίνεται αυτό; Γιατί ακόμα και οραματιστές όπως ο Μαντέλα δεν είχαν προετοιμάσει αρκετά την εναλλακτική από τη βάση. Ανέλαβαν λοιπόν εξουσία και μετά κοίταξαν πώς θα επιβιώσουν. Τότε όμως είναι αργά.

Το 1936 τον Ιούλιο, όταν οι φασίστες κατέλαβαν τη Μαδρίτη, οι αναρχικοί κατέλαβαν την Ανδαλουσία, την Καταλονία, ήξεραν τι να κάνουν. Κολεκτιβοποίησαν τη βιομηχανία και τη γεωργία, ήταν ενωμένοι εντός της CNT και έθεσαν την οικονομία στα χέρια των εργατών. Η κριτική μου ως προς την εμπειρία αυτή είναι ότι δεν προχώρησαν αρκετά μακριά, αρκετά γρήγορα. Αλλά ενεπλάκησαν σε εμφύλιο πόλεμο και φυσικά έπρεπε να αντιμετωπίσουν τους σταλινιστές που δεν ήθελαν να βάλουν όπλα στα χέρια του λαού. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι το πεδίο είχε προετοιμαστεί πολύ προσεκτικά, προκαταβολικά. Κι εμείς πρέπει να ξέρουμε τι να κάνουμε όταν έρθει η στιγμή. Παρά τις μεγάλες συζητήσεις στα κινήματα occury κ.λπ., τι έγινε μετά; η απάντηση που δίνω είναι ότι το πρώτο βήμα είναι να καταλάβεις την πόλη σου και τους θεσμούς της. Μετά υπάρχουν τα στάδια της συνένωσης των πόλεων σε ομοσπονδίες και η δημιουργία των υποδομών που θα ανατρέψουν τις 400 πολυεθνικές που ελέγχουν σήμερα την παγκόσμια οικονομία.

Κατσιαφίκας: Χαίρομαι που ο Δημήτρης έθιξε το θέμα της Βενεζουέλας, γιατί ο Τσάβες και οι δικοί του ήξεραν πολύ καλά τι έκαναν. Πλήρωσαν το χρέος πολλών γειτονικών χωρών, της Νικαράγουας, της Κούβας, προσπάθησαν να καταργήσουν την Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ στην περιοχή δημιουργώντας μια εναλλακτική δομή. Γιατί όμως απέτυχαν; Γιατί δεν ήξεραν τι ήθελαν; Δεν νομίζω... απέτυχαν λόγω των μηχανισμών του έθνους-κράτους, της Ουάσινγκτον και του ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ. Είναι καλό παράδειγμα για να καταφανούν τα όρια της οποιασδήποτε προσπάθειας να γίνει ουσιαστική αλλαγή χωρίς να υφίσταται παγκόσμιο κίνημα αμφισβήτησης του συστήματος. Θα έλεγα κύριο καθήκον της επαναστατικής θεωρίας σήμερα είναι να κάνει τον κόσμο να συνειδητοποιήσει τον παγκόσμιο χαρακτήρα του

κινήματος και να χτίσει τη συνειδητοποίηση ότι οι εθνικές ιστορίες μόνο μας διασπούν και κατακερματίζουν το παγκόσμιο κίνημα.

Πρέπει να αναπτύξουμε μια συνολική αίσθηση των δυνατοτήτων που ανοίγονται για αλλαγή. Όσο οι άνθρωποι παγιδεύονται στις πόλεις, χωρίς αυτή την παγκόσμια συνειδητότητα, πιστεύω ότι τελικά είναι καταδικασμένοι. Δεν είναι «ή το ένα, ή το άλλο», αλλά πιστεύω ότι αυτή η συζήτηση είναι γόνιμη, γιατί αναδεικνύει το γεγονός ότι τα επαναστατικά κινήματα πρέπει να στέκουν σταθερά στα πόδια τους. Με το ένα να οικοδομούν αντιθεσμούς και με το άλλο να καταστρέφουν τον εχθρό, που υπάρχει. Κάποιοι θα πουν, ακόμα και οι Ροκφέλερ δεν είναι ο εχθρός, οι βαθύπλουτοι. Κι όμως, οι βαθύπλουτοι έχουν ταξική συνείδηση. Ο ιμπεριαλισμός των ΗΠΑ γνωρίζει ότι η Βενεζουέλα αποτελεί απειλή και κάνει ό,τι είναι δυνατό για να καταστρέψει αυτή την επανάσταση. Ας δούμε τη Νότια Αφρική: πώς νίκησε το απαρτχάιντ; Το παγκόσμιο κίνημα κατά του απαρτχάιντ, το μποϊκοτάζ έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο, όπως και ο Κουβανικός στρατός με τις νίκες του κατά του στρατού των λευκών στη Ροδεσία και τη Νότια Αφρική. Η παγκόσμια αλληλεγγύη ήταν καίριας σημασίας για την ανάδειξη στην εξουσία του ANC [African National Congress]. Γιατί ο Νέλσον Μαντέλα διάλεξε τον νεοφιλελευθερισμό ως τον οικονομικό κινητήριο μοχλό του; Και πάλι, εδώ διαφαίνονται τα όρια. Ήξερε καλά τι ήθελε, ήταν επαναστατικός κομμουνιστής, ήθελε εκσοσιαλισμένη βιομηχανία. Γιατί λοιπόν στράφηκε στον νεοφιλελευθερισμό; Η απάντηση κι εδώ είναι λόγω της δύναμης του παγκοσμίου κεφαλαίου.

Ρουσσόπουλος: Πήγε στο Νταβός και μετά τη συνάντηση, άλλαξε γνώμη... Τι έγινε στο Νταβός; Πλύση εγκεφάλου!

Είπατε χθες ότι 66 πόλεις σύμφωνα με τον ΟΗΕ και οικονομολόγους κινούν την παγκόσμια οικονομία. Η τάση είναι συνεχώς περισσότερες πόλεις να γιγαντώνονται, να γίνονται μεγαλουπόλεις φυλακίζοντας εκεί τους πληθυσμούς. Γιατί μια μορφή αντίστασης ή αναίρεσης αυτής της τάσης, που είναι καθαρά επιλογή των ελίτ, να μην είναι η επανάκτηση της υπαίθρου, με

τους όρους του κινήματος: δηλαδή να βγούμε από τις πόλεις όπου είμαστε απόλυτα ελεγχόμενοι και να καταλάβουμε εδάφη τα οποία θα μας δώσουν την δυνατότητα να στήσουμε την οικονομία σε τοπικές δομές και ταυτόχρονα να οικοδομήσουμε ανεξαρτησία σε πόρους, ενέργεια, να βάλουμε την άμεση δημοκρατία εντελώς αποκεντρωμένα, πρόσωπο με πρόσωπο όσοι αποφασίζουν με όσους αναλαμβάνουν να φέρουν σε πέρας τις αποφάσεις και μετά να αρχίσουμε να δημιουργούμε τις δομές επικοινωνίας μεταξύ αυτών των πόλεων. Να αντιστρέψουμε την κλίμακα δηλαδή και να απομακρυνθούμε από τις τερατουπόλεις που ούτως ή άλλως δεν θα είναι χρήσιμες πια.

Ρουσσόπουλος: Δεν διαφωνώ καθόλου. Πρέπει όμως να ξεκινήσεις από συγκεκριμένο τόπο. Κι εγώ χθες είπα από πού πρέπει να ξεκινήσουμε με σοβαρό τρόπο, με στρατηγική ιδέα, για να βγούμε από αυτό εδώ το κτίριο και πού να πάμε. Μπορούμε να βγούμε από την πόλη και να κάνουμε αυτό που προτείνεις. Δεν έχω καμία αντίρρηση, αλλά πρέπει να σταματήσουμε τις κουβέντες και να κάνουμε κάτι. Στην Αμερική, έχουμε σαφή εικόνα πώς θα προχωρήσουμε. Το πρόβλημα εδώ στην Ελλάδα είναι ότι οι ριζοσπάστες, οι αναρχικοί δεν ξέρουν τι θα κάνουν αύριο. Αυτό το πρόβλημα διαπιστώνω όταν σας ξανασυναντώ με μεγάλη αγάπη και τιμή.

Χθες, μας δώσατε κάποιους κανόνες σε διάφορες τομείς της ζωής πώς μπορεί να οργανωθεί η οικονομία σε επίπεδο δήμου. Βλέπω ότι έχετε υιοθετήσει αρκετούς κανόνες που προνοούν για την ελεύθερη πρόσβαση στο νερό, αλλά και για την στέγαση για όλους, πώς όμως οργανώνεται η εργασία για όλους; Υπάρχει σχέδιο σε επίπεδο δήμου και πώς θα μπορούσε να δομηθεί; Σχετική εμπειρία είχαμε στο παρελθόν στο Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας όπως μας την περιέγραψε ο δήμαρχος του χωριού Μαριναλέδα, για τους συνεταιρισμούς, τα ανύπαρκτα ποσοστά ανεργίας, την ισότιμη εργασία κ.λπ. Υπάρχει αντίστοιχο σχέδιο σε επίπεδο οικονομίας και δήμου και πώς θεωρείτε ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί;

Ρουσσόπουλος: Όταν ο Αλιέντε κατέλαβε την εξουσία στη Χιλή, το

πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να προσπαθήσει να πείσει τα εργατικά συνδικάτα και τους εργάτες ότι έπρεπε να εκσυγχρονιστούν. Και αυτό σήμαινε ότι έπρεπε να μάθουν να δουλεύουν από τις 9 έως τις 5. Οι Χιλιανοί αποδέχτηκαν αυτή τη λογική. Για να είμαστε πιο ανταγωνιστικοί στην παγκόσμια αγορά, θα πρέπει να συμβαδίζουμε με το υπόλοιπο σύστημα. Όταν ο Ανδρέας Παπανδρέου έγινε ο πρώτος σοσιαλιστής πρωθυπουργός στην Ελλάδα είπε κι εκείνος ότι πρέπει να δουλεύουμε 9 με 5 και να ξεχάσουμε τον ύπνο το μεσημέρι. Πρέπει να είμαστε μέρος του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος παραγωγής.

Κι εγώ σας λέω: σήμερα είναι Πρωτομαγιά. Τα αιτήματα τότε ήταν μείωση των ωρών εργασίας. Και σήμερα, 150 χρόνια αργότερα, ακόμα δουλεύουμε οκτώ ώρες την ημέρα. Είναι ηλίθιο. Εγώ προτείνω και απαιτώ σε οποιαδήποτε ζώνη ελευθερίας, το πρώτο πράγμα που πρέπει να γίνει είναι η μείωση των εργασιακών ωρών. Επιπλέον, να γίνει διάκριση μεταξύ εργασίας και αγγαρείας, είναι δυο διαφορετικές πραγματικότητες. Πρέπει να δημιουργήσουμε τις συνθήκες ώστε οι άνθρωποι να εργαζόμαστε λιγότερο για να έχουμε περισσότερη δημόσια ζωή. Για να γίνουμε πολίτες και ενεργοί συμμετέχοντες στη δημόσια σφαίρα. Αυτή είναι μια επαναστατική ιδέα που οποιαδήποτε νέα διοίκηση αστικού χώρου και οποιοσδήποτε χώρος θα πρέπει να κάνει. Θα πρέπει να επανακαθορίσουμε την εργασία. Οι Έλληνες βρίσκονται ήδη ένα βήμα μπροστά. Γιατί οι Έλληνες, αντίθετα με τους Ισπανούς, είπαν όχι στο ωράριο, εμείς θα ξεκουραζόμαστε το μεσημέρι και θα κάνουμε αυτό που κάναμε για χρόνια. Η πολιτική κουλτούρα των Ελλήνων είναι ήδη ένα βήμα μπροστά. Έτσι, εάν η Θεσσαλονίκη εκλέξει μια πραγματικά δημοκρατική δημοτική αρχή, το πρώτο πράγμα που θα πρέπει να κάνει είναι να επαναπροσδιορίσει την ημέρα εργασίας και να δώσει σε όλους τη δυνατότητα να συμμετέχουν πλήρως στην κοινότητα και στις δημόσιες υποθέσεις. Κάνοντας αυτό, δημιουργείται ένα δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, μια παιδεία και μια συνείδηση σχετικά με το τι είναι ο δημόσιος χώρος. Αυτό θα είναι η αρχή.

Τα τελευταία χρόνια, η Χαλκιδική έχει γίνει σκηνικό κοινωνικών

εντάσεων ενάντια στην επιχειρούμενη εξόρυξη χρυσού από Καναδική εταιρεία μέσα σε εθνικό δάσος, με την αντίσταση να αναπτύσσεται πλέον σε ολόκληρη τη χώρα. Μέσα σε ένα τόσο εκτεταμένο αγώνα, ποια πιστεύετε ότι θα πρέπει να είναι η στρατηγική του οικολογικού κινήματος για να αλλάξει τον κόσμο;

Ρουσσόπουλος: Όταν ήμουν πέρυσι στην Τυνησία, στο παγκόσμιο κοινωνικό φόρουμ, όπου βρέθηκαν 58.000 άνθρωποι από 110 χώρες και 4.000 κοινωνικά κινήματα, μια από τις μεγαλύτερες συναντήσεις ήταν σχετικά με τις εξορύξεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Ήταν άνθρωποι από την Αφρική, όπου δραστηριοποιούνται πολύ οι Κινέζοι και αποστέλλουν το προϊόν της εξόρυξης στη συνέχεια στην Κίνα, από τη Λατινική Αμερική, τη Βόρεια Αμερική κ.λπ. Ήταν και λίγοι Έλληνες, μεταξύ των οποίων και ο Τέο ο οποίος έθεσε μια καλή ερώτηση για τη Χαλκιδική. Μόλις τον άκουσα να μιλάει, τον πλησίασα και τον σύστησα σε ορισμένους αντιπροσώπους που ήταν από τον Καναδά, από τις συνδικαλιστικές ενώσεις Καναδικών εταιρειών εξόρυξης.

Για να μην πολυλογώ, αναπτύξαμε μια στρατηγική να προσκληθούν τρεις άνθρωποι από τη Χαλκιδική –ένας ο δήμαρχος της πόλης, ένα γιατρός και ένας πολιτικός μηχανικός– να έρθουν να κάνουν εθνική περιοδεία στον Καναδά. Είχαν βοήθεια από μια βουλευτή των σοσιαλδημοκρατών, τη Niki Ashton, ελληνικής καταγωγής και καταφέραμε και ευαισθητοποιήσαμε σχετικά με τις δραστηριότητες της Eldorado με έδρα το Βανκούβερ, στη Χαλκιδική. Αυτό ήταν σημαντικό. Τα mainstream media, τηλεόραση, ραδιόφωνο ήταν εκεί. Ήταν σοκ για τους Καναδούς να ακούν ότι μια Καναδική εταιρεία –παρεμπιπτόντως, η εταιρεία δεν είναι καναδική, τα πραγματικά κεντρικά γραφεία της βρίσκονται στο Κολοράντο– έκανε αυτά τα πράγματα σε ένα τόσο όμορφο μέρος όπως η Χαλκιδική.

Αυτό είναι η διεθνής αλληλεγγύη. Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορεί να κάνει κανείς σε συνεργασία με άλλους. Το ίδρυμα Lelio Basso στη Ρώμη χρηματοδοτεί ένα διεθνές δικαστήριο στο Μοντρεάλ, φέτος, όπου θα δικαστούν οι μεταλύτερες εταιρείες εξόρυξης του κόσμου. Θα είναι σαν τις δίκες του Bertrand

Russell Peace Foundation. Και κάτι που είναι πολύ σημαντικό και ίσως δεν το γνωρίζετε: η μικρή χώρα του Ελ Σαλβαδόρ είπε σε μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες εξόρυξης χρυσού στον κόσμο «μαζέψτε τα και φύγετε» λόγω των οικολογικών επιπτώσεων. Μπορεί να γίνει, με τη στήριξη της διεθνούς αλληλεγγύης. Αυτό πρέπει να κάνουν και οι άνθρωποι στη Χαλκιδική, να κρατήσουν τις επαφές τους με έξω, να ταξιδεύουν και να μιλούν για την καταστροφή που συντελείται. Σημαντικές είναι οι επαφές με τα συνδικάτα εταιρειών εξόρυξης και να πουν στους εργάτες ότι υπάρχει εναλλακτική.

Μετά την πτώση της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και όλου του ανατολικού μπλοκ έχουμε μια κατάσταση μονοκρατορίας θα λέγαμε του καπιταλισμού. Με την παγκόσμια κρίση κάποιοι υποστηρίζουν ότι ήρθε η ώρα για την κατάρρευση και του καπιταλισμού. Ωστόσο, σε αυτό το κλίμα βλέπουμε την ανάδυση εθνικιστικών φαινομένων της ακροδεξιάς που καλύπτει κενά που αφήνει η παγκόσμια Αριστερά, οι οικολόγοι, οι ριζοσπαστικοί, οι αναρχικοί, οι οποίοι μάλιστα -οι νεοφασίστες- δημιουργούν δομές «κοινωνικής αλληλεγγύης». Ποιο είναι το ανάχωμα απέναντι σε αυτό το φαινόμενο;

Ρουσσόπουλος: Στις ΗΠΑ, κι ας με διαψεύσει ο George, η άκρα Δεξιά είναι πιο έξυπνη από την άκρα Αριστερά γιατί η Δεξιά παρεμβαίνει στις κοινότητες και κυριαρχεί στις ενώσεις καθηγητών-γονέων σε όλες τις πόλεις των ΗΠΑ. Βήμα πρώτο. Βήμα δεύτερο, εκλέγουν ανθρώπους τους σε δημοτικά συμβούλια. Δημιουργούν ραδιοφωνικούς σταθμούς, εφημερίδες. Το Tea Party δεν δημιουργήθηκε εκ του μηδενός. Προέκυψε από τις λαϊκές βάσεις. Ελέγχουν ορισμένους τοπικούς θεσμούς. Εδώ στην Ελλάδα η Χρυσή Αυγή εξέλεξε το πρώτο μέλος της στο Δημαρχείο. Έβαλαν το ένα πόδι μέσα. Οι αναρχικοί δεν εμπλέκονται στις εκλογές. Μπήκαν λοιπόν μέσα και από εκεί προχώρησαν. Τι βγαίνει από αυτό;

Κατσιαφίκας: Δυστυχώς εδώ θα διαφωνήσω με τον Δημήτρη. Το Tea Party δημιουργήθηκε από τους αδελφούς Koch και ορισμένα ζάπλουτα άτομα. Το έχω δει να γίνεται. Από πού βρίσκουν τα

λεφτά για τους ραδιοσταθμούς και τις εφημερίδες; Από δισεκατομμυριούχους που έχουν συμφέρον να επενδύουν σε τέτοιου είδους ομάδες. Μάλιστα έτυχε να βρεθώ σε μια πορεία του Tea Party. Είδα από το δωμάτιο του ξενοδοχείου όπου έμενα δέκα βανάκια της τηλεόρασης με δορυφόρους και είπα τι συμβαίνει; Ήταν πορεία του Tea Party, με τη Σάρα Πέιλιν από την Αλάσκα που απέναντι βλέπει τη Ρωσία. Διαφωνώ ότι η Δεξιά είναι πιο έξυπνη. Έχει απλά τεράστιους πόρους και τη στήριξη των ΜΜΕ. Στη συγκέντρωση ήταν περίπου 150 άτομα. Την προηγούμενη εβδομάδα μια πορεία κατά του πολέμου είχε συγκεντρώσει 5.000 άτομα, αλλά καλύφθηκε από ένα μόλις τηλεοπτικό βανάκι. Έτσι, φαίνεται ότι το Tea Party είναι δημοφιλές, αλλά του δίνουν δυσανάλογα μεγάλη προσοχή τα ΜΜΕ –όπως συμβαίνει και στην Ελλάδα και παντού. Δεν πιστεύω ότι είναι οι άνθρωποι. Στα ταξίδια μου, βλέπω λαϊκά στρώματα να ξεσηκώνονται κατά του καπιταλισμού και ορισμένων εξουσιών των κυβερνήσεων.

Ρουσσόπουλος: Διαφωνώ. Η δεξιά ήταν ιστορικά πάντα καλύτερα οργανωμένη παντού στις ΗΠΑ και οι νεοφασίστες. Το να υπονοούμε ότι τρεις και μόνο άνθρωποι, τα αδέλφια Koch, πολυεκατομμυριούχοι έφτιαξαν ένα κόμμα, είναι απλά απαράδεκτος απλοϊσμός.

Κατσιαφίκας: Αν εξετάσεις την ιστορία των ΗΠΑ, δεν είχαμε ποτέ κατάληψη της εξουσίας από Ναζί, είχαμε ένα πολύ ισχυρό κίνημα για την ειρήνη, κίνημα κατά του πολέμου του Βιετνάμ...

Ρουσσόπουλος: ...που χρηματοδοτήθηκε μάλιστα καλά από τους «κόκκινους» φιλόανθρωπους.

Κατσιαφίκας: Το κίνημα υπέρ της ειρήνης ήταν λαϊκό, δεν χρηματοδοτήθηκε από πουθενά. Το κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα άλλαξε τους νόμους στις Ηνωμένες Πολιτείες ώστε οι ΗΠΑ να έχουν μια παράδοση διαφορετική από τη Γερμανία όπου αναδύθηκε ο ναζισμός, διαφορετική παράδοση από αυτή που προκαλεί τη Χρυσή Αυγή εδώ. Το Tea Party σε σύγκριση με τη Χρυσή Αυγή έχει πολύ περισσότερη δύναμη αλλά δεν κάνει επιθέσεις και δολοφονίες άμεσα. Τα φασιστικά κινήματα στην

Ευρώπη είναι διαφορετικά.

Ρουσσόπουλος: Το Tea Party ελέγχει το Κογκρέσο. Πιέζει τον Ομπάμα σε συμβιβασμούς.

Κατσιαφίκας: Είναι υπερβολή. Τι είναι στην ουσία το Κογκρέσο; Είναι ένα μάτσο μεγαλοεπιχειρηματίες. Ο Ομπάμα κατάφερε και πέρασε τη μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας –πολύ σημαντική για ορισμένους Αμερικανούς– και πιστεύω ότι είναι πολύ διαφορετικό να λέμε στις ΗΠΑ έχουμε Αφροαμερικανό Πρόεδρο, αντίθετα με την Ευρώπη, όπου τα πράγματα στρέφονται όλο και περισσότερο προς τον εθνικιστικό σωβινισμό. Ναι, υπάρχουν άνθρωποι που λένε ότι ο Ομπάμα δεν έχει γεννηθεί στις ΗΠΑ. Υπάρχουν άνθρωποι του Tea Party που έχουν επιχειρήματα, αλλά χρηματοδοτούνται πολύ καλά από τα media και χωρίς την υποστήριξή τους θα ήταν πολύ μικροί. Η δυναμική των Ευρωπαίων φασιστών είναι διαφορετική. Και κατά τη γνώμη μου αποτελούν πολύ μεγαλύτερη απειλή για τις καθημερινές ζωές των ανθρώπων από ό,τι το Tea Party στις ΗΠΑ.

Ρουσσόπουλος: Αυτό είναι παλιό επιχείρημα των κομμουνιστών, ότι ο λόγος για την άνοδο του εθνικοσοσιαλισμού στη Γερμανία ήταν η χρηματοδότηση που έλαβε από τον Krupp, τον Thyssen και άλλους Γερμανούς βιομηχάνους που αναδύθηκαν από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Συγγνώμη, αλλά αυτά είναι αηδίες. Το ναζιστικό κόμμα διογκώθηκε, γιατί είχε λαϊκή στήριξη. Ήξεραν τι έκαναν και φέρθηκαν πιο έξυπνα από τους σοσιαλιστές και το κομμουνιστικό κόμμα της Γερμανίας. Για αυτό και εκλέχθηκαν δημοκρατικά το 1933 με μικρή πλειοψηφία.

Κατσιαφίκας: Μια στιγμή, Δημήτρη. Είπες ότι στις ΗΠΑ είναι εξυπνότερη η Δεξιά, τώρα μιλάς για τη Γερμανία.

Ρουσσόπουλος: Επειδή αναφέρθηκες κι εσύ στην Ευρώπη.

Κατσιαφίκας: Είπα ότι στην Ευρώπη δεν έχουν γίνει μεταρρυθμίσεις όπως στις ΗΠΑ.

Ρουσσόπουλος: Και στην Ευρώπη έγιναν μεταρρυθμίσεις.

Δημιουργήθηκε η ΕΕ.

Κατσιαφίκας: Αυτό για μένα είναι βήμα πίσω. Ένα υπερκράτος είναι βήμα προς τα πίσω.

Ρουσσόπουλος: Πρώτα από όλα, δεν είναι υπερκράτος. Μετά από αιώνες πολέμου, από το 1945 τα πράγματα ηρέμησαν στην Ευρώπη.

Κατσιαφίκας: Αυτό δεν έγινε λόγω μεταρρυθμίσεων. Έγινε επειδή η Ευρώπη αυτοκαταστράφηκε για να αναδειχθούν οι ΗΠΑ ως η νέα υπερδύναμη που προστατεύει την Ευρώπη. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε. Χωρίς τις ΗΠΑ, η Ευρώπη ακόμα θα βρισκόταν σε πόλεμο.

Παρέμβαση Μικρόπολις: Οι μεγάλοι βιομήχανοι ωστόσο έχρισαν τον Χίτλερ. Ο Χίντενμπουργκ του έδωσε εντολή.

Κατσιαφίκας: Λες λοιπόν Δημήτρη ότι η Δεξιά είναι πιο έξυπνη, λες και η εξυπνάδα είναι σημαντικός παράγοντας και όχι οι πόροι. Εγώ θα έλεγα ότι είναι ο συνδυασμός και των δυο. Μάλιστα, η Δεξιά χαρακτηρίζεται από βλακεία. Δες πόσο βλάκας ήταν ο Χίτλερ που εισέβαλε στη Ρωσία.

Ρουσσόπουλος: Φυσικά και δεν θα επιχειρηματολογήσω υπέρ του επιπέδου ευφυΐας του. Το μόνο που λέω είναι ότι υπάρχουν μέρη σε αυτό τον κόσμο όπου η Δεξιά έχει καταφέρει να κάνει παρεμβάσεις από τα λαϊκά στρώματα. Η Αριστερά στις ΗΠΑ είναι καταστροφή. Ανεβοκατεβαίνει σαν τον υδράργυρο. Χτίζει κινήματα που αποτελούν πραγματική απειλή για την κεντρική εξουσία και ύστερα καταρρέουν. Μαλώνουν μεταξύ τους σαν παιδιά. Σήμερα δεν έχει μείνει τίποτα στις ΗΠΑ, εκτός από το Αμερικανικό Κοινωνικό Φόρουμ, με προσωπικότητες όπως τον George Katsiaficas, τον Howard Zinn παλιότερα και τώρα το Noam Chomsky που μιλούν και δίνουν διαλέξεις, αλλά δεν υπάρχει τίποτα στη βάση.

Κατσιαφίκας: Ο Νόαμ Τσόμσκι λέει ότι σήμερα στις ΗΠΑ υπάρχουν περισσότεροι ακτιβιστές από ποτέ άλλοτε στην ιστορία της. Δεν είναι αλήθεια ότι δεν υπάρχει τίποτα στις ΗΠΑ. Δες για

παράδειγμα τον μεγάλο αριθμό ανθρώπων που πήγαν στη Νικαράγουα και υπέγραψαν το σύμφωνο αντίστασης, ότι θα διέπρατταν πολιτική ανυπακοή εάν παρενέβαινε ο στρατός των ΗΠΑ στα εσωτερικά της Νικαράγουας. Αυτό, σε συνδυασμό με άλλα, απέτρεψε τον Ρήγκαν να παρέμβει στη Νικαράγουα. Υπάρχουν πολλοί υποστηρικτές της Βενεζουέλας. Ναι, οι ΗΠΑ προσπαθούν να ανατρέψουν το καθεστώς του Τσάβες, αλλά ήταν τα Αμερικανικά κινήματα αλληλεγγύης με τη Βενεζουέλα στις ΗΠΑ που βοήθησαν να δημιουργηθεί αυτός ο χώρος και θα μπορούσα να κατονομάσω δεκάδες άλλες χώρες, όπως το Βιετνάμ, είτε πρόκειται για βετεράνους που επιστρέφουν από το Ιράκ, είτε για άτομα όπως ο Σνόουντεν και ο Chelsea Manning, όλα αυτά είναι ενδεικτικά ενός πολύ εκτεταμένου δικτύου ακτιβιστών.

Δεν έχουμε βέβαια κόμμα μπολσεβίκων, αλλά θα σας πω μια ιστορία: πήγα πριν από μερικά χρόνια στη Ρωσία και ρώτησα ποια πιστεύετε ότι είναι μια επαναστατική οργάνωση για εσάς. Με κοίταξαν και μου είπαν η 'New England Federation of Anarchist Collectives (NIFLAC)', μια πολύ μικρή ομάδα αναρχικών κολεκτίβων της Νέας Αγγλίας που έχει λύσει όμως όλα τα θέματά της, κατά το παράδειγμα της Ισπανίας και άλλων πρακτικών παραδειγμάτων. Το πρόβλημα δεν είναι ότι η Αμερικανική Αριστερά αποτελεί ντροπή. Το πρόβλημα είναι ότι το σύστημα αφομοιώνει. Τι έγινε με το κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα; Έβγαλε τον Ομπάμα. Αντί να έρχονται αντιμέτωποι με το σύστημα για να κάνουν αλλαγές, βλέπουμε άτομα να ενσωματώνονται από το σύστημα. Πρόσφατα ο ιδιοκτήτης μιας ομάδας μπάσκετ έκανε ένα ρατσιστικό σχόλιο και απολύθηκε. Γίνεται αυτό στην Ευρώπη; Αν αυτό δεν είναι ένδειξη υψηλού επιπέδου ευαισθητοποίησης, δεν ξέρω τι είναι. Μην παρεξηγούμαστε. Οι ΗΠΑ αποτελούν όντως ντροπή, έχουν κάνει γενοκτονίες στη Νότια Κορέα, το Βιετνάμ, τη Λατινική Αμερική, ακόμα και πράξεις που μπορεί να μη γνωρίζουμε. Ωστόσο, εντός των ΗΠΑ υπάρχει ένα πνεύμα αντίστασης. Γιατί ο Σνόουντεν, ο Μάνινγκ και ο Ντάνιελ Ελσμπεργκ είναι προϊόντα των ΗΠΑ; Γιατί βγήκαν από ένα συγκεκριμένο περιβάλλον και είναι το περιβάλλον [Σημ.: milieu] που παράγει κοινωνικά κινήματα.

Ρουσσόπουλος: Συμφωνώ απολύτως.

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 16